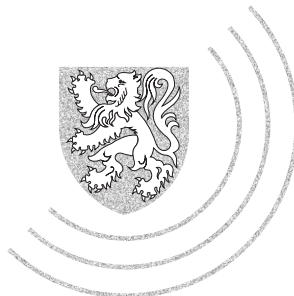

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

24 april 2002

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van mevrouw Isabel Vertriest en de heren Patrick Lachaert, Bruno Tobback en Jos Bex –
betreffende maatregelen tegen illegale houtkap**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Jacky Maes**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening behandelde op 18 april 2002 het voorstel van resolutie van mevrouw Isabel Vertriest en de heren Patrick Lachaert, Bruno Tobback en Jos Bex betreffende maatregelen tegen illegale houtkap (*Parl. St. VI. Parl., 2000-2001, 782/1*).

I. Toelichting door mevrouw Isabel Vertriest bij het voorstel van resolutie

– Algemeen

Mevrouw *Isabel Vertriest* stelt dat de totale oppervlakte natuurlijk bos op wereldvlak nog elk jaar met 10 miljoen hectare afneemt. Illegale houtkap is een van de belangrijke redenen van de ontbossing op grote schaal. Naar schatting 10 percent van het in België gebruikte hout is illegaal gekapt.

De biodiversiteit is een belangrijk gegeven. Niet alleen planten en dieren zijn van enorm belang, maar er mag ook niet uit het oog verloren worden dat de cultuur en levenswijze van volkeren die in het woud leven dreigen teloor te gaan door de aantasting en de kaalslag van de wouden.

Verschillende acties worden ondernomen tegen de ontbossing, zoals boycotacties en de promotie van duurzaam bosbeheer, in het bijzonder de certificering in het kader van het Forest Stewardship Council (FSC). Mevrouw Vertriest verwijst in dit verband naar de resolutie betreffende de instelling van een certificaat voor duurzaam bosbeheer in het kader van het invoeren van een ecolabel voor hout (*Parl. St. VI. Parl. 1997-1998, nr. 913*).

Certificering is echter vooral voor landen in ontwikkeling niet evident en het grote volume aan illegaal gekapt hout blijft ook dan bestaan. Daarom zullen extra inspanningen noodzakelijk zijn om het illegaal kappen van hout tegen te gaan.

Het commissielid haalt met betrekking tot de illegale houtkap landen als bijvoorbeeld Brazilië, Indonesië (en omliggende landen), Kameroen en Rusland (en andere ex-Oostbloklanden) aan. Naar schatting wordt uit Indonesië per jaar rond 30 miljoen kubieke meter illegaal gekapt hout uitgevoerd, hout dat waarschijnlijk niet alleen in Indonesië maar ook in de omliggende landen is gekapt. Voor Kameroen zou 50 percent van het uitgevoerde hout illegaal gekapt zijn. Ook in Oost-Europa, waar het controlesysteem op de houtkap compleet

ingestort was en zich nu pas terug geleidelijk aan het herstellen is, zou de totale hoeveelheid illegaal gekapt hout ongeveer 20 percent bedragen.

Zowel in de landen van herkomst als in de landen die het hout invoeren, is er de laatste tijd wel een en ander aan het veranderen. Duitsland en Frankrijk bijvoorbeeld zijn bereid om het probleem van de illegale houtkap aan te pakken. Groot-Brittannië gaat een overeenkomst dienaangaande sluiten met Indonesië.

Het systeem van certificering wordt tegenwoordig meer aanvaard in de houtsector. Het bosareaal dat gecertificeerd is, neemt sterk toe. Op federaal niveau is een gelijkaardige resolutie onlangs aangenomen. Ook wordt het negatieve gevolg van de illegale houtkap op imago en prijszetting ingezien, waardoor de certificering aan belang wint.

– Aanbevelingen

De bedoeling van de eerste aanbeveling in het voorstel van resolutie is om concrete initiatieven in het kader van duurzaam bosbeheer te ondersteunen. Het is belangrijk de houtproducerende landen te ondersteunen in de strijd tegen de illegale houtkap. De traceerbaarheid van het gekapte hout is een zeer belangrijk element in het hele systeem. Het verdient aanbeveling om één land concreet uit te kiezen voor een betere ondersteuning en daarnaast een verbetering van de aankooptechnieken door de houtsector na te streven.

De tweede aanbeveling heeft betrekking op het aankoopbeleid. De reeds aangevatte politiek van certificering moet voortgezet worden. Vooral de gemeentelijke en provinciale overheden moeten er via de milieuconvenanten toe aangespoord worden (meer) werk van te maken van de aankoop van gecertificeerd hout. Ook de Vlaamse overheid moet zich er nog intensiever voor inzetten. Wanneer er geen gecertificeerd hout verkrijgbaar is, moet toch minstens de herkomst van het hout na te trekken zijn.

In een code of practice moet duidelijk gesteld worden dat de handel in illegaal gekapt hout uitgesloten is. Er moet in samenwerking met de houtsector en NGO's die actief bezig zijn met deze materie nagegaan worden welke bedrijven betrokken zijn bij de illegale houtkap. De illegaliteit moet duidelijk in kaart gebracht worden.

Het is belangrijk dat ook op Europees niveau maatregelen worden genomen tegen de illegale houtkap.

In de vijfde aanbeveling wordt de Vlaamse regering gevraagd het publiek en de hout- en bouwsector te sensibiliseren voor de problematiek.

De zesde aanbeveling strekt ertoe het gebruik van het FSC-label te bevorderen.

II. Algemene bespreking

De heer *Patrick Lachaert* wijst er op dat het de bedoeling van de houtsector is om te werken met legaal hout. Daarvoor worden de nodige inspanningen geleverd. In Canada bijvoorbeeld is er een positieve evolutie. Dit land scoort behoorlijk, zeker in vergelijking met de Verenigde Staten. Helaas neemt men het niet in alle landen zo nauw op het vlak van bosontginning, bijvoorbeeld in Maleisië.

Ook de houtimporteurs in België kunnen zich vinden in duurzame bosontginning. Frankrijk daarentegen volgt het niet zo strikt.

Een belangrijke grote reserve aan hout bevindt zich onder water. Onder meer in Rusland en Canada begint men deze waardevolle houtreserve aan te spreken. Op een tijdspanne van 48 uur kan dergelijk hout met de nieuwe technologie gebruiksklaar gemaakt worden. Het gebruik van deze reserves zou een zeer positieve bijdrage kunnen leveren.

De spreker wijst er op dat ook op gemeentelijk niveau rekening wordt gehouden met het gebruik van hout dat afkomstig is van duurzame bosbeheerprojecten. Illegaal hout was vroeger blijkbaar goedkoper dan het legale hout, wat volgens de sector nu niet meer het geval is. Er is dan ook geen reden meer om illegaal gekapt hout te gebruiken. De vraag aan de gemeenten om in hun aankoopbeleid met de herkomst van het hout rekening te houden, brengt dan ook geen enkel praktisch of financieel probleem mee.

Mevrouw *Gisèle Gardeyn-Debever* merkt op dat het voorstel van resolutie voornamelijk verband houdt met buitenlandse problemen.

De heer *Johan Malcorps* vraagt of de resolutie betreffende de instelling van een certificaat voor duurzaam bosbeheer in het kader van het invoeren van een ecolabel voor hout, (*Parl. St. Vl. Parl.*, 1997-1998, nr. 913) positieve resultaten heeft opgeleverd. Is de resolutie voldoende als instrument om de problematiek aan te pakken of moeten ter zake andere maatregelen getroffen worden ?

Mevrouw *Vera Dua*, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, stelt dat er een duidelijk onderscheid gemaakt moet worden tussen illegaal hout en legaal hout, waaronder het FSC-gecertificeerd hout. Er is inderdaad geen verschil in prijs tussen legaal en illegaal gekapt hout, omdat beide in het gewone handelscircuit terecht komen.

De minister erkent dat de betrokken landen de nodige ondersteuning moeten krijgen voor de ontwikkeling en toepassing van een systeem voor de traceerbaarheid van het gekapte hout. Op die manier kunnen die landen dan zelf instaan voor de interne controle op de illegale kapping.

De minister verwijst naar het Vlaams fonds voor het behoud van het tropisch bos, dat in feite uitgebreid zal moeten worden naar de andere belangrijke bossen en dat zich dus niet alleen mag beperken tot de tropische wouden. Het doel van dit fonds is de vernietiging van deze bossen tegen te gaan door de ondersteuning van projecten inzake duurzaam bosbeheer, de realisatie van bosreservaten en de bebossing en herbebossing in de tropen via verschillende organisaties, waaronder onder meer het Raoni Instituut. Dit Instituut heeft naast onder meer een betere valorisatie en vermarkting van de lokale bosproducten, de controle op de illegale kapping tot doel. De controle door de Braziliaanse overheid is immers onvoldoende. De indianen willen zelf de controle uitbouwen.

Daarnaast is er ook nood aan internationaal geëcoördineerde acties. Internationale congressen werken de groeiende sensibilisatie verder in de hand. Onrechtstreeks wordt er op die manier invloed uitgeoefend op de betrokken landen. De minister wijst op bepaalde wijzigingen op internationaal vlak. Zo heeft Brazilië zijn wetgeving verstrengd onder druk van onder meer de Wereldbank en internationale congressen. Ten aanzien van Kameroen en Maleisië is de situatie moeilijker. De problematiek is daar nog zeer acuut.

De houtimporteurs in België erkennen het belang van legaal hout. Behalve enkele uitzonderingen, moet echter vastgesteld worden dat de sector over het algemeen genomen niet warm loopt voor het FSC-label. Daar moet dus nog gewerkt worden aan een mentaliteitswijziging. De FSC-certificering is een strikt systeem dat de complete loop van gekapt hout van boom tot plank controleert. Het thema van de volgende Week van het bos zal trouwens over het hout gaan.

In uitvoering van de resolutie betreffende de instelling van een certificaat voor duurzaam bosbe-

heer in het kader van het invoeren van een ecolabel voor hout, wordt binnenkort een ontwerp van uitvoeringsbesluit van het bosdecreet aan de Vlaamse regering voorgelegd, waarin de criteria voor duurzaam bosbeheer worden bepaald. De bedoeling is dat een bos dat beantwoordt aan de criteria van duurzaam bosbeheer automatisch FSC-gecertificeerd zal zijn. De bedoeling is dat alle overheidsbossen volgens die criteria zullen worden beheerd. Voor privé-bossen die ook op basis van die criteria beheerd worden, zullen er bijkomende subsidies voorzien worden en kan het hout onder het FSC-label op de markt gebracht worden.

De heer *Patrick Lachaert* merkt op dat er naast het FSC-label, nog twee andere standaarden blijken te bestaan en dat het noodzakelijk is om tot één sluitend systeem van certificering te komen. Dit zou op Europees vlak moeten geregeld worden.

De *minister* erkent het belang van één standaard-systeem. Het FSC-label is het meest algemeen aanvaarde systeem. Aangezien de twee andere systemen echter iets minder streng zijn, oefent de betrokken sector grote druk uit om een van die twee meer soepele systemen als algemeen label te hanteren.

Een algemene Europese norm is echter moeilijk omdat de lidstaten het bosbeleid zo veel mogelijk aan het Europese niveau willen onttrekken. Slechts onrechtstreeks, via bijvoorbeeld het thema van de biodiversiteit, kan het bosbeleid worden besproken. De meeste landen willen echter niet dat er op Europees vlak getornd wordt aan het bosbeleid van de lidstaten.

Op de vraag van mevrouw *Gisèle Gardeyn-Debever* naar de financiële consequenties van de resolutie, antwoordt minister *Dua* dat er jaarlijks op de begroting in een krediet van 1,25 miljoen euro of 50 miljoen frank is voorzien voor de ondersteuning van projecten. De resolutie heeft geen andere financiële implicaties.

III. Stemmingen

De ingediende amendementen zijn opgenomen in *Parl. St. VI. Parl., 2000-2001, 782/2*.

Amendement nr. 1 van mevrouw Isabel Vertriest en de heren Paul Wille, Jacques Timmermans en Jos Bex strekt ertoe in de derde streep, 2°, b) te vervangen. De bedoeling is de toepasbaarheid te verbeteren van de bepaling betreffende het natrekken van de herkomst van het hout als er geen ge-

certificeerd hout kan worden gevonden. Volgens de heer *Jacques Timmermans* houdt de amendering inhoudelijk een minder bureaucratische aanbeveling in.

Het amendement nr. 1 wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen.

Het amendement nr. 2, ingediend door mevrouw Vertriest en de heren Wille, Timmermans en Bex strekt ertoe in de derde streep, 6°, het woord "tropisch" te schrappen. De indieners willen de verwijzing naar tropisch hout schrappen, omdat de aanbeveling van toepassing moet zijn op alle hout, ongeacht het land van herkomst.

Het amendement nr. 2 wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen.

Het geamendeerde voorstel van resolutie wordt aangenomen met 9 stemmen.

De verslaggever,

Jacky MAES

De voorzitter,

Jacques TIMMERMANS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement

– overwegende dat :

1° Vlaanderen de Rio-conventie heeft bekrachtigd en zich daardoor geëngageerd heeft om initiatieven te nemen inzake duurzaam bosbeheer ;

2° illegale houtkap de meest desastreuze vorm is van overmatige kappingen en zowel op ecologisch als op sociaal en economisch vlak negatieve gevolgen heeft ;

3° ook in Vlaanderen illegaal gekapt hout ingevoerd wordt ;

– rekening houdend met de resolutie betreffende de instelling van een certificaat van duurzaam bosbeheer in het kader van het invoeren van een ecolabel voor hout, (*Parl. St. Vl. Parl.*, 1997-1998, nr. 913/1) ;

– vraagt aan de Vlaamse regering :

1° concrete initiatieven te ondersteunen om illegale houtkap te counteren en duurzaam bosbeheer te ondersteunen. Dit kan door overheden in de houtproducerende landen bij te staan in het bewaken en controleren van hun beleid en wetgeving ;

2° werk te maken van een duidelijke aankooppolitiek wat betreft gebruik van hout in openbare werken. In deze aankooppolitiek zijn volgende zaken ingesloten :

a) dat de resolutie betreffende een ecolabel voor hout wordt gevolgd, wat het gebruik van gecertificeerd hout in openbare werken betreft ;

b) dat indien er geen gecertificeerd hout kan worden gevonden, de leverancier van hout minstens de gedetailleerde herkomst en legaliteit van het hout kan documenteren ;

3° samen met de sector van de houtimport werk te maken van een "Code of Practice", waarin wordt opgenomen dat het verhandelen van illegaal gekapt hout uitgesloten moet zijn ;

4° stappen te ondernemen om op Europees niveau hiervoor inspanningen te leveren ;

5° zowel het publiek als de hout- en bouwsector te sensibiliseren over de gevolgen van roofbouw en illegale kap en de alternatieven voor te stellen ;

6° de toepassing van het FSC-label in Vlaanderen te versnellen en het gebruik van FSC-ge-labeld hout te promoten.
